

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ภาวะโภชนาการและพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วย
ไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

ผู้เขียน นางสาวจิรภา ณะปัญญา

ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (โภชนศาสตร์ศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ อารีย์ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ภาภรณ์ กลั่นกลิ่น กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะโภชนาการและพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เหมาะสม มีความสำคัญสำหรับผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม การค้นคว้าอิสระนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาภาวะโภชนาการและพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ที่บริษัทเชียงใหม่คลินิกโรคไต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่มารับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม จำนวน 90 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย เครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง และแบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ที่ปรับปรุงจากแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมของพงษ์ลดา นวชัย (2544) ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ เท่ากับ 0.79 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาวะโภชนาการปกติร้อยละ 51.10 และน้ำหนักก่อนอ้วน ร้อยละ 36.60 กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนพฤติกรรมการบริโภคโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ไข่ขาว เนื้อปลาน้ำจืดหรือปลาทะเล เนื้อสัตว์ไม่ติดมัน น้ำมันถั่วเหลืองหรือน้ำมันรำข้าว และน้ำสะอาดซึ่งเป็นชนิดอาหารที่ควรบริโภคนั้นกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้ สำหรับทุเรียนหรือกล้วยหอม น้ำผลไม้สดคั้น ผลไม้กระป๋อง และอาหารกระป๋องซึ่งเป็นชนิดอาหารที่ควรหลีกเลี่ยงนั้นกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี

ผลการศึกษานี้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่สามารถนำไปใช้วางแผนการให้ความรู้ทางด้านโภชนาการและพฤติกรรมการบริโภคที่เหมาะสมกับสภาวะโรคในผู้ป่วยไตวายเรื้อรังที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมได้

Independent Study title	Nutritional Status and Food Consumption Behaviors in Chronic Renal Failure Patients Receiving Hemodialysis	
Author	Miss Jeerapa Khapanya	
Degree	Master of Science (Nutrition Education)	
Independent Study Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Patcharaporn Aree	Advisor
	Assist. Prof. Dr. Pimpaporn Klunklin	Co-advisor

ABSTRACT

Nutritional status and food consumption behaviors are very important for chronic renal failure patients receiving hemodialysis. The purposes of this descriptive study were to explain the nutritional status and food consumption behaviors of chronic renal failure patients receiving hemodialysis at Chiangmai Kidney Clinic in Chiang Mai province. Purposive sampling was used to recruit 90 chronic renal failure patients receiving hemodialysis. The instruments consisted of weight and height scale, and the food consumption behaviors of chronic renal failure patient receiving hemodialysis questionnaire which was adjusted from Nawachai (2001). The reliability of the questionnaires was 0.79. Data were analyzed by using percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the nutritional status of the samples were in normal and pre-obese, with 51.10 % and 36.60 %, respectively. The samples had moderate level of the totally score of food consumption behaviors. For the appropriated foods for these patients including white egg, fish meat, meat/lean, polyunsaturated oil, and drinking water, the samples showed food consumption practice in the moderate level. In contrast, the avoid foods including durian/banana, canned fruit, fresh fruit juices, and canned food, the samples showed food consumption practice in the good level.

These finding could to be used as baseline data for planning and the promoting nutritional status and food consumption behaviors properly for the chronic renal failure patients receiving hemodialysis.